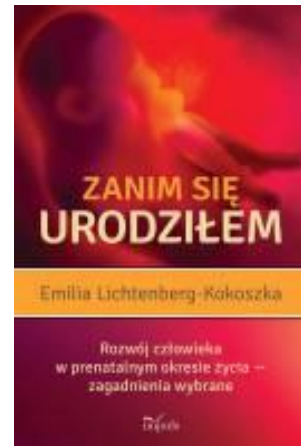

E. Lichtenberg-Kokoszka,
Alkohol a rozwój poczętego dziecka

[w:] E. Lichtenberg-Kokoszka, *Zanim się urodziłem. Rozwój człowieka w prenatalnym okresie życia – zagadnienia wybrane*, Impuls, Kraków 2014, s. 40-41.

Link do wydawnictwa:

<http://www.impulsoficyna.com.pl/wyszuka/j/zanim-sie-urodzilem,1611.html>

Alkohol wpływa na rozwijające się dziecko w dwojaki sposób. Z jednej strony jest to wpływ bezpośredni, zaburzający prawidłowy wzrost i różnicowanie komórek, z drugiej - wpływ pośredni poprzez obniżenie dopływu tlenu i substancji odżywczych oraz zaburzenia hormonalne. (...)

W każdym okresie życia zarodka i płodu alkohol, zwężając naczynia krwionośne w łożysku i sznurze pępowinowym przyczynia się do upośledzenia odżywienia i dotlenienia organizmu, a to z kolei spowalnia jego rozwój. Powoduje niedobory pierwiastków śladowych (np. cynku) i witamin (B6, kwasu foliowego). Upośledza też wytwarzanie hormonów zarówno u matki jak i płodu¹.

Ponieważ ponad połowa krwi dziecka płynie do jego intensywnie rozwijającego się mózgu, trafia tam również ponad połowa alkoholu wypitego przez ciężarną. Uszkodzeniu ulega tu przede wszystkim hipokamp (odpowiadający za funkcje intelektualne i pamięć), płaty czołowe, spoidło i jądra podstawy oraz mózdzek, szlaki łączące obie półkule mózgu, zmniejsza się grubość kory mózgowej. W wyniku upośledzenia migracji komórek, spowolnienia ich dojrzwania lub wędrówki do niewłaściwych okolic mózgu, powstają anomalie dotyczące zarówno jego struktury jak i funkcji. Sytuację pogarsza (wynikające ze spożycia alkoholu), zwiększenie elektrycznej aktywności mózgu, mogące wywołać obrzęk i uszkodzenie samych komórek nerwowych.

W wyniku tak licznych uszkodzeń dochodzi niejednokrotnie do opóźnienia sprawności ruchowej oraz mowy, do upośledzenia zmysłu równowagi, słuchu i powonienia, zakłóceń rytmu snu, braku zdolności do reagowania i adaptacji. Już u noworodka zaobserwować można osłabienie odruchu ssania, drżenie, trudności w wygaszaniu nieistotnych bodźców zmysłowych, nadaktywności. W dzieciństwie, młodości oraz w wieku dorosłym może wystąpić upośledzenie pamięci, trudności z rozwiązywaniem problemów, podjęciem złożonej decyzji, przetwarzaniem i magazynowaniem informacji, myśleniem abstrakcyjnym. Może pojawić się upośledzenie orientacji wzrokowo-przestrzennej, trudności z zapamiętywaniem przedmiotów oraz przenoszeniem uwagi z jednego zadania na drugie.

Osoby narażone na kontakt z alkoholem w życiu płodowym mają również trudności behawioralne. Należą do nich między innymi problemy z uwagą i koncentracją, upór, społeczne wycofywanie się oraz niski poziom socjalizacji i umiejętności komunikowania się. Często pojawiają się również kłopoty z nadużywaniem alkoholu i narkotyków, zachowania antyspołeczne oraz skłonność do zaburzeń zachowania (kłamstwa, oszukiwanie, kradzież). Zaburzona odpowiedź organizmu na stres. Nieprawidłowy rozwój zachowań związanych z płcią i zachowaniami seksualnymi.

¹ Co może spowodować zaburzenia tożsamości płciowej poczętego dziecka, o czym w kolejnym rozdziale.

(...)

